

бортного промислу. У цьому регіоні найбільше представників бортництва. На сьогоднішній день бортництво збереглося в Європі тільки в Україні, а саме у Житомирській, Волинській і частково у Рівненській області. Промисел бортництва був дуже важливим у всі часи для розвитку держави. Культура цього промислу важлива і зараз, адже містить елементи українських традицій та обрядово-побутові звичаї.

Список використаних джерел

1. Скуратівський В. Кухоль меду. Львів: Гердан Графіка, 2000. 303 с.
2. Мовна У. Семантика меду в весільному ритуалі: український контекст та європейські паралелі. Народознавчі зошити. 2012. (№ 5). С. 779-798. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaZo_2012_5_3 (дата звернення: 20.12.2019).
3. Несен І. Поліське бортництво, як галузь традиційних чоловічих знань. *Вісник львівського університету*. Серія історична. Львів, 2012.(№ 47). С. 174-192. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_ist_2012_47_11 (дата звернення: 20.12.2019).
4. Дмитренко А. Лісове бджільництво Правобережного Полісся України. Матеріали до української етнології. 2016. Вип. 15. С. 69-82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mdue_2016_15_10 (дата звернення: 15.11.2019).
5. Жила С.М. Свята Земля Дерев: історія, звичаї, бортництво, природа / Київ: Фітосоціцентр, 2006. 227 с.

МУРАЛ-АРТ ЯК ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ТРАДИЦІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ НАРОДУ

Науменко Р. В., Булатецька Ю. М.

КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді»

Починаючи з 2014 р. художники з України, Німеччини, Британії, Аргентини, Іспанії, Австралії, Португалії та інших країн прикрасили муралами більше ста будинків та цей тренд продовжується. Мурали вже стали справжньою окрасою Києва та мають всі шанси стати його новою візитівкою. Наразі Київмурал налічує 161 стінописа. За останні роки художники цього виду мистецтва вийшли на новий рівень творення образу, освоєння технічних особливостей, засобів зображенальноті, що свідчить про

актуальність дослідження цієї теми. Сьогодні провідними українськими майстрами мурал-арту слід назвати: творчі групи «Interesni Kazki», «Kailas-V», «Kickit Art Studio», «Uptown Team»; Олександр Корбан, Олександр Грабенюк, Олексій Кислов.

Сьогодні мурали створюють обличчя міста. У Києві дуже багато прекрасної давньої та модерної архітектури, проте та архітектура, яка має історичну цінність, дуже часто є занедбаною, а радянська – невиразною. Стінописи є так званим культурним проявом. За допомогою муралів ідентифікується символіка, важливі для українців знаки та образи. Отже, місто набуває своєї ідентичності [1, с. 47-50].

Мурали – це неординарний спосіб шукати можливості, щоб приносити красу, нагадувати про історичне минуле, виражати філософський підтекст. Стінописи нікого не залишають байдужими: одні мурали викликають захоплення, інші – нерозуміння зображеного. Окремим елементом символічного навантаження муралів є те, що вони спрямовані на залучення та приваблення більшої кількості туристів до Києва [2, с. 9-10].

Мурали нібіто виступають агентами творення нового бренду міста, його ідентичності. Однак правильне брендування не може насаджуватися лише однією групою акторів, важливим є також дослідження як громадської думки, так і наявного стану міста і його особливостей. Часом видається, що Київ радше намагаються пришвидшено зробити подібним до якогось креативного міста [3, с. 54].

Сучасний стріт-арт часто ототожнюють з графіті, адже перші вуличні малюнки були зроблені саме аерозольною фарбою. Проте сьогодні поняття стріт-арту стало набагато більш об'ємним і включає в себе також мурали, мозаїки, світлодіодне мистецтво, шаблонне графіті, фотошпалери, стікер-арт, в'язане графіті та інші види. У стріт-арті головною є далеко не форма, а зміст чи ідея роботи. Він може варіюватися від простого імені чи символу самого художника до малюнків на теми свободи, нерівності, довкілля – це може бути будь-яка тема, що здається художнику важливою та актуальною. Розміщуючи свої роботи у середовищі, далеке від мистецького контексту, урбан-художники кидають виклик цьому середовищу і спілкуються з його жителями без жодних посередників [4, с. 30].

Мурал-арт стає популярним видом сучасного мистецтва в Україні. Це альтернативний спосіб комунікації між митцем і суспільством, де можна радикально доносити культурні та політичні ідеї до різних груп населення. Він спонукає українських художників до постійної інтеграції, подорожей, пошуку нових способів самовираження у мультикультурному світі. Зважаючи на молоду, але насичену історію формування муралізму як особливого способу самовираження художника, можна сказати про ефективність результатів, яких досягають майстри, висловлюючи свої думки на гіантських стінах.

Список використаних джерел

1. Богуцький Ю.П., Андрушенко В.П., Безвершук Ж.О., Новохатько Л.М. Українська культура в європейському контексті. Київ: Знання, 2007. С. 47-54.
2. Дзюба І. Українська культура як майбутнє нації. Біблія і культура. Чернівці, 2001. Вип. 3. С. 9-18.
3. Гринюк М. Декоративний народний розпис в інтер'єрі гуцульської хати (середина XIX – кінець ХХ ст.): дис. канд. мистецтвознавства /Львівська академія мистецтв. Львів, 1997. 184 с.
4. Грицюк О. Соціально-політичні графіті Революції гідності (на матеріалах Києва). Етнічна історія народів Європи: збірник наукових праць. Київ, 2014. – Вип. 42. С. 130-136.
5. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис. Київ: Знання-Прес, 2006. 228 с.

ЧИ ПРИДАТНА УКРАЇНСЬКА РОК-МУЗИКА ДЛЯ ПЕРЕДАВАННЯ ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ?

Черемпей С. Е., Вовк О. Є.

Опорний навчальний заклад «Апостолівська загальноосвітня школа I-III ступенів №1 Апостолівської міської ради Апостолівського району Дніпропетровської області»

Без музики важко уявити наше життя. Ми чуємо її всюди: на вулицях, у дома, по радіо та телебаченню, в магазинах, у парках, в концертних залах. Науково доведено, що життя будь-якої людини безперервно, на генетичному рівні пов'язано з музикою. Адже звуки тварин і птахів, голоси рідних людей,